

UNIWERSYTET
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

Zarys dziejów Słowiańszczyzny Południowej

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Studia slawistyczne		Cykl dydaktyczny 2024/25
Specjalność STUDIA POŁUDNIOWOSŁOWIAŃSKIE		Kod zajęć 03SLAPSL.12KP.15939.24
Jednostka organizacyjna Wydział Filologii Polskiej i Klasycznej		Języki wykładowe polski
Poziom studiów studia pierwszego stopnia		Obligatoryjność Obowiązkowy
Forma studiów studia stacjonarne		Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe podstawowe
Profil studiów profil ogólnoakademicki		
Koordynator zajęć	Anna Gawarecka	
Prowadzący zajęcia	Zdzisław Pentek, Jędrzej Paszkiewicz	
Okres Semestr 2	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Wykład: 30, Egzamin	Liczba punktów ECTS 3

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Przedstawienie dziejów Bałkanów na tle historii Europy w układzie chronologicznym- opis dziejów ogólnoeuropejskich oraz ich wpływu na historię regionu i odwrotnie.
C2	Ukazanie skomplikowanego kontekstu kulturowego państw i narodów bałkańskich, opanowanie terminologii historycznej.
C3	Ukształtowanie umiejętności badawczych, umiejętności zastosowania wiedzy z zakresu historii bałkańskiej w językoznawczej i literaturoznawczej praktyce badawczej.

Wymagania wstępne

Podstawowe wiadomości na temat kulturowych dziejów państw bałkańskich.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	wymienia najważniejsze państwa słowiańskie funkcjonujące na Bałkanach i określa okres ich istnienia, zna najważniejsze słowiańskie grupy narodowe/etniczne na Bałkanach, określa czas ich przybycia i lokalizację.	SLA_K1_W02	Egzamin ustny
W2	zna przebieg procesu dziejowego na obszarze Bałkanów.	SLA_K1_W02	Egzamin ustny
W3	zna terminologię historyczną związaną z obszarem Słowiańszczyzny Południowej.	SLA_K1_W02, SLA_K1_W03	Egzamin ustny
W4	rozumie przyczyny skomplikowanej sytuacji politycznej i kulturowej na Bałkanach.	SLA_K1_W02	Egzamin ustny
Umiejętności - Student/ka:			
U1	potrafi pokazać przyczyny nakładania się tradycji historycznych słowiańskich grup narodowych/etnicznych na Bałkanach.	SLA_K1_U04, SLA_K1_U05	Egzamin ustny
U2	potrafi wyjaśnić historyczne uwarunkowania rozwoju poszczególnych narodów południowosłowiańskich.	SLA_K1_U04, SLA_K1_U05	Egzamin ustny

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Dzieje Słowian Południowych w do XVIII wieku.	W1, W2, U1, U2	Wykład
2.	„Kwestia Wschodnia”. Rosja, Cesarstwo Habsburgów i inne mocarstwa europejskie wobec Turcji Osmańskiej w XVIII wieku.	W2, W3, W4, U2	Wykład
3.	Przemiany polityczne w Europie Południowo-Wschodniej w końcu XVIII i w 1 połowie XIX wieku.	W2, W4, U1, U2	Wykład
4.	Wzrost znaczenia Rosji na Bałkanach.	W2, W4, U2	Wykład
5.	„Wiosna Ludów” a narody słowiańskie na Bałkanach,.	W2, W4, U2	Wykład
6.	Walka państw i narodów bałkańskich o niepodległość. Wojna rosyjsko-turecka i traktat w San Stefano. Kongres Berliński i jego skutki.	W2, W4, U2	Wykład
7.	Dążenia państw bałkańskich na przełomie XIX i XX wieku. Wielkie idee małych narodów. Wojny bałkańskie i ich skutki.	W2, W4, U2	Wykład

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
8.	Rozwiązania polityczne i terytorialne po I wojnie światowej. „Kocioł bałkański” w okresie międzywojennym.	W2, W4, U2	Wykład
9.	Słowiańskie państwa na Bałkanach w czasie II wojny światowej.	W2, W4, U2	Wykład
10.	Słowiańskie państwa „demokracji ludowej” na Bałkanach i ich problemy po II wojnie światowej.	W2, W4, U1, U2	Wykład
11.	Współczesne słowiańskie państwa na Bałkanach i ich dziedzictwo historyczno-kulturowe.	W2, W4, U1, U2	Wykład

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Wykład	Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień, Wykład konwersatoryjny, Wykład problemowy

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Wykład	Pozytywny wynik egzaminu ustnego: 5,0 (A) – znakomita wiedza z zakresu historii słowiańskich państw na Bałkanach 4,5 (B) – bardzo dobra wiedza z zakresu historii słowiańskich państw na Bałkanach 4,0 (C) – dobra wiedza z zakresu historii słowiańskich państw na Bałkanach 3,5 (D) – zadowalająca wiedza z zakresu historii słowiańskich państw na Bałkanach, ze znacznymi niedociągnięciami 3,0 (E) – zadowalająca wiedza z zakresu historii słowiańskich państw środkowoeuropejskich na Bałkanach z poważnymi błędami 2,0 (F) – niezadowalająca wiedza z zakresu słowiańskich historii państw na Bałkanach

Literatura

Obowiązkowa

1. Bałkany. Etnokulturowe podłoże konfliktów, red. W. Konarski, A. Koseski, Pułtusk 2006.
2. Bilski R., Kocioł bałkański, Warszawa 2000.
3. Bujwid-Kurek Ewa, Państwa pojugosłowiańskie. Szkice politologiczne, Kraków 2008.
4. Dymarski Mirosław, Konflikty na Bałkanach w okresie kształtowania się państw narodowych w XIX i na początku XX wieku, Wrocław 2010.
5. Jelavich Barbara, Historia Bałkanów, t. 1–2, Kraków 2005.
6. Podhorodecki Leszek, Historia Jugosławii, Warszawa 2001.

Dodatkowa

1. Przemiany w świadomości i kulturze duchowej narodów Jugosławii po 1991 r., pod. Red. E. Szczęśniak-Kajzak, Kraków 1999.
2. Rapacka Joanna, Godzina Herdera. O Serbach, Chorwatach i idei jugosłowiańskiej, Warszawa 1995.
3. Jelavich Barbara, Historia Bałkanów, t. 1–2, Kraków 2005. Jezernik Božidar, Dzika Europa, Kraków 2009.
4. Tanty Mieczysław, Bałkany w XX wieku. Dzieje polityczne, Warszawa 2003 Todorova Maria, Bałkany wyobrażone, Wołowiec 2008.
5. Wasilewski T., Bizancjum i Słowianie w IX w., Warszawa 1972. Wasilewski Tadeusz, Historia Bułgarii, W-w 1978, 1990.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Wykład	30
Czytanie wskazanej literatury	25
Przygotowanie do zajęć	10
Przygotowanie do egzaminu	15
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 80
Liczba punktów ECTS	ECTS 3

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
SLA_K1_U04	Absolwent/ka potrafi wyszukiwać, analizować, selekcjonować i użytkować wiedzę slawistyczną przy użyciu różnych źródeł i narzędzi badawczych oraz wykorzystywać ją w różnorodnych dziedzinach nauki i życia zawodowego i społecznego
SLA_K1_U05	Absolwent/ka potrafi dokonać obserwacji zjawisk literackich, językowych i kulturowych w ujęciu synchronicznym i diachronicznym oraz analizować ich powiązania z różnymi obszarami działalności ludzkiej, formułować i wyrażać samodzielne opinie na temat ważnych dla Słowiańszczyzny wydarzeń kulturalnych i społeczno-politycznych oraz powoływać się w tym zakresie na źródła wiedzy slawistycznej i opinie ekspertów
SLA_K1_W02	Absolwent/ka zna i rozumie specyfikę krajów słowiańskich Europy Środkowej i Południowej, ich historię, wyznaczniki kulturowe oraz aktualną sytuację geopolityczną i rozpatruje te zagadnienia we wzajemnych stosunkach i uwarunkowaniach
SLA_K1_W03	Absolwent/ka zna i rozumie na poziomie ogólnym metodologię i terminologię badań literaturoznawczych i językoznawczych oraz powiązania literaturoznawstwa i językoznawstwa z innymi dyscyplinami humanistycznymi